

novičke

julij – avgust 2002

Motivacija zaposlenih za izobraževanje * Izkušnje z izvajanjem spletnega programa Skupinsko delo	3-7	DOMAČE NOVIČKE
Študijski obisk v Romuniji	8-9	S POTI
Pravica do učenja – predstavitev enoletnega dela	10-11	UTRINKI IZ SVETA
Tri leta študijskih krožkov v Novem mestu * Prvi krožek, ki ga je obiskal minister But * Predstavitev programa Šole čustvene inteligence	12-16	KOTIČEK JE VAŠ
Še dobro, da smo si tako različni	17-18	NOVA KNJIGA
Skupščina društva bo ponovno jeseni	19	OBVESTILO
	20-21	POSVETI, KONFERENCE
	22	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.700 izvodov

DOMAČE NOVIČKE

Predstavitev prvih rezultatov raziskave **Motivacija zaposlenih za izobraževanje**

V maju in juniju 2002 je potekalo anketiranje v okviru raziskave **Motivacija zaposlenih za izobraževanje**. V raziskavi smo skušali ugotoviti, kateri dejavniki vplivajo na motiviranost zaposlenih za udeležbo v izobraževanju, usposabljanju ali spopolnjevanju. Z vprašalnikom, ki smo ga oblikovali v ta namen, smo skušali spoznati motiviranost glede na posameznikova stališča o izobraževanju, glede na cilje ter ovire in spodbude, na katere ob tem naletijo.

V vzorec naše raziskave je bil zajet 201 zaposlen iz štirih slovenskih podjetij različnih dejavnosti. V času anketiranja je bilo 42 oseb vključenih v formalno izobraževanje. Ti bodo v nadaljnjih analizah uporabljeni tudi kot kontrolna skupina drugim anketirancem. Z vidika udeležbe v izobraževanju naj navedem zanimiv podatek: večina anketirancev (79%) je bila v referenčnem letu vključena v vsaj eno obliko izobraževanja.

V vzorcu prevladujejo moški (58%).

Povprečna **starost** anketirancev je 37 let. V vzorcu torej močno prevladujejo zaposleni od 26. do 45. leta starosti. Teh je skupaj kar 160. Najmanj je tistih, ki so starejši od 46 let (17%) ali mlajši od 26 let (5%).

Starostna struktura se delno odraža v strukturi delovnih izkušenj. Največ anketirancev ima 11 do 20 let delovnih izkušenj (37%). Tem sledijo posamezniki z več kot 20 leti izkušenj (28%) in 6 do 10 leti izkušenj (19%). Najmanjši delež zaposlenih je s krajšo delovno dobo - 16% ima 5 let delovnih izkušenj ali manj. Med demografskimi značilnostmi naj predstavim še **izobrazbeno strukturo** zaposlenih, ki so sodelovali v raziskavi. Skoraj polovica anketirancev (44%) ima srednješolsko, tretjina pa visokošolsko izobrazbo. Druge izobrazbene skupine sledijo takole: višjo šolo ima opravljeno 11% zaposlenih, triletno poklicno šolo 8%, magisterij pa 7% anketirancev.

Raziskovalni cilji so se nanašali na t.i. dispozicijske vidike motiviranosti, zato bom v nadaljevanju predstavil nekaj izsledkov na tem področju. Teoretična izhodišča raziskave so

temeljila na kognitivnih psiholoških teorijah motivacije, po katerih je moč motivacije za določeno vedenje odvisna od zaznane instrumentalnosti tega vedenja (ali vedenje privede do določenega cilja/rezultata) in valentnosti cilja (ali je cilj, o katerem ga sprašujemo, zanj sploh pomemben).

Najprej smo vprašancem ponudili lestvico 18 možnih rezultatov izobraževanja. Poglejmo si nekaj rezultatov: po prepričanju anketirancev je izobraževanje najbolj povezano s strokovnostjo, kakovostjo, ustvarjalnostjo in samostojnostjo pri delu, najmanj pa s prostim časom, boljšimi odnosi z drugimi (zaposlenimi), boljšimi delovnimi pogoji in ugledom ter spoštovanostjo dela, ki ga posameznik opravlja.

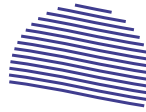
Kako so anketiranci vrednotili posamezne cilje? Najvišje so ocenjevali zanimivost dela, sledi strokovnost pri delu, stalnost zaposlitve, varna prihodnost in dobri odnosi z drugimi, najnižje pa so vrednotili možnost prostega časa, možnost vplivanja na odločitve, višino osebnega dohodka, uglednost dela, ki ga opravljajo, in upoštevanje njihovega mnenja.

Poleg stališč glede instrumentalnosti izobraževanja na motivacijo vpliva tudi mnenje referenčnih skupin, ki posameznika spodbujajo (ali pa tudi ne) k takemu delovanju. Iz tega razloga smo anketirancem ponudili lestvico devetih referentov, ki so jo ocenjevali dvakrat. Prvič so ocenili njihovo mnenje glede tega, koliko se jim zdi, da je posamezen referent naklonjen izobraževanju, drugič pa so ocenili pomembnost tega mnenja za anketiranca. Po mnenju anketirancev je do izobraževanja najbolj pozitivno naravnana njihova družina, sledijo nadrejeni v podjetju in strokovnjaki na področju dela, ki ga opravljajo. Najnižje na lestvici se nahajajo politiki in predstavniki sindikatov. Kar se tiče pomembnosti mnenja, je situacija podobna: za anketirance je v povprečju najpomembnejše mnenje družine, sledijo strokovnjaki in nadrejeni. Najmanj pomembno je za anketirance mnenje politikov in sindikalnih predstavnikov.

Na koncu si oglejmo, kateri dejavniki po mnenju anketirancev najbolj ovirajo njihovo udeležbo v izobraževanju. Rezultati ne kažejo odstopanj od podobnih raziskav. Anketiranci kot najpomembnejše ocenjujejo časovne ovire (pomanjkanje časa, prevelika zaposlenost), sledijo jim pomanjkanje podpore s strani delodajalca, pomanjkljiva ponudba izobraževanja in predrago izobraževanje. Najnižje so ocenjene naslednje ovire: starost, zahtevnost izobraževalnih programov in pomanjkanje ambicij.

Rezultati zahtevnejših analiz bodo predstavljeni 15. oktobra 2002 na **6. andragoškem kolokviju**.

Marko Radovan, ACS

Projekt NetCampus

Izkušnje z izvajanjem spletnega programa Skupinsko delo

Mednarodni projekt **Izboljšanje odprtega učenja in učenja na daljavo v mreži (Improving Open and Distance Learning in a Network) - NetCampus¹** smo predstavili že v letošnji februarski številki.

V nadaljevanju prikazujemo naše izkušnje s testno izpeljavo spletnega programa **Skupinsko delo (Groupware)**, ki ga je razvila Univerza Twente (University of Twente) iz Nizozemske. Spletni program je sestavni del podiplomskega študija Računalniške aplikacije v izobraževanju in usposabljanju (Telematics Applications in Education and Training) v okviru Univerze Twente (Faculty of Educational Science and Technology). Program obravnava vsebine o skupinskem delu predvsem s pomočjo računalniških aplikacij na področju izobraževanja. Udeleženci programa naj bi pridobili znanja o načelih in metodah skupinskega učenja, o družbenih in kulturnih dimenzijah skupinskega učenja ter o kvantitativnih in kvalitativnih metodah za evalvacijo le-tega.

Komponente spletnega programa

Študijska gradiva	spletni učbenik pisno gradivo
Pomoč pri študiju	interaktivni elementi spletnega učbenika (2 tutorja iz Univerze Twente) skupinske konzultacije (lokalni tutor) individualne konzultacije (lokalni tutor) konzultacije po e-pošti
Organizacijsko-administrativna podpora	koordinacija izpeljave spletnega programa (Univerza Twente) koordinacija v Sloveniji (Andragoški center)

Spletni učbenik je izdelan v elektronskem okolju TeleTop, ki ga je - tako kot celoten program - razvila Univerza Twente.

¹ Več podatkov o dvoletnem projektu NetCampus, ki se izvaja v okviru programa Evropske komisije Socrates-Minerva, je na voljo na domači spletni strani: <http://projects.europace.be/NetCampus>.

V program je bilo vpisanih 19 študentov iz različnih držav, in sicer iz Vietnama, Kitajske, Nemčije, Slovaške, Finske in Slovenije. Študentom sta pri študiju pomagala dva učitelja iz Univerze Twente.

V Sloveniji so bile v program vključene štiri študentke 2. letnika andragogike iz Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Pri študiju jim je nudil pomoč lokalni tutor, njihov učitelj tudi v okviru rednega študija. Izvajanje celotnega programa je koordinirala Univerza Twente, Andragoški center pa je nudil organizacijsko podporo pri izvajanju programa v Sloveniji.

Ob uspešnem zaključku programa pridobijo udeleženci programa certifikat Univerze Twente, ki je vreden 4,5 kreditnih točk po sistemu ECTS. Pogoji za pridobitev certifikata je, da študentje uspešno opravijo tri preizkusne naloge in izdelajo končni projekt; dokazati morajo, da znajo pridobljeno znanje uporabiti na praktičnih primerih.

Priprave na izpeljavo spletnega programa so se začele že nekaj mesecev pred predvidenim začetkom izvajanja, saj je bilo treba najti visokošolske učitelje in študente, ki bi bili pripravljeni sodelovati v tovrstnem poskusu, in se dogovoriti o vseh možnih podrobnostih izpeljave vnaprej.

Izvajanje programa smo v Sloveniji redno spremljali. Pri tem so se pokazali naslednji problemi:

- ne dovolj natančno domišljeno izvajanje programa v mednarodnem okolju;
- tehnične težave vključenih študentk z zagotavljanjem rednega dostopa do interneta;
- nenavajenost na e-izobraževanje, na študij v tujem jeziku (v angleškem jeziku) na ravni podiplomskega študija;
- usklajevanje obveznosti v spletnem programu in drugih študijskih obveznosti;
- dodatna delovna obremenjenost učiteljev;
- manjša intenzivnost medsebojnega komuniciranja študentov, kot smo jo pričakovali.

Izpeljava programa je pokazala, da je v našem univerzitetnem okolju sicer možno izvajati spletne programe drugih univerz, vendar je treba ob tem že vnaprej predvideti vrsto problemov in rešiti vrsto vprašanj. V organizacijo izvajanja programa Skupinsko delo je bilo treba predhodno vložiti veliko dodatnega dela in naporov.

Kljub navedenim problemom so se tako učitelji kot študentje strinjali, da so pridobili veliko pozitivnih izkušenj. Študentke so pridobile izkušnje na področju e-izobraževanja in študija v multi-kulturnem okolju, učitelji pa so menili, da je vsebina programa odlična in širše uporabna. Vse štiri študentke so uspešno zaključile izobraževanje in pridobile certifikat Univerze Twente.

Literatura:

Beeck, I. O. & Van Petegem, W. & Van den Branden, J. & Van der Perre, G. (2002) Networked e-learning: Opportunities, Obstacles and Solution Scenarios for Obstacles. Predstavljeno na konferenci EDEN. Granada

Groupware course – <http://education.edte.utwente.nl/01199581.nsf/>

NetCampus Project – <http://projects.europace.be/NetCampus>

Wetterling, J.M. & Van der Veen, J.T. & Gommer, E.M. (2002) Integrating Scenarios for Collaborative Learning: Experiences from a Course on “Groupware”. Predstavljeno na konferenci EDEN. Granada.

Zagmajster, M. (2002) O projektu NetCampus. Izboljšanje odprtega učenja in učenja na daljavo v mreži. Vestnik univerze v Ljubljani. Let. 33, št. 1-2/2002

Margerita Zagmajster, ACS

S POTI

Posredovanje znanja in izkušenj

Študijski obisk v Romuniji

Andragoški center Slovenije je v okviru Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo vključen v triletni projekt **Izobraževanje odraslih v Jugovzhodni Evropi – EBIS**¹. Eden izmed podprojektov, pri katerem sodelujemo, je **Razvoj informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih - ISIO**. V letošnjem letu smo začeli prenašati svoje znanje in izkušnje s projekta ISIO v Jugoslavijo in Romunijo.

V maju 2002 je na Andragoškem centru Slovenije potekala prva mednarodna delavnica za predstavnike obeh držav. Na njej so izbrani člani projektne skupine, ki bodo razvijali in izvajali svetovalno dejavnost v izobraževanju odraslih v Romuniji in Jugoslaviji, podrobno spoznali model lokalnih svetovalnih središč in svetovalnih mrež za izobraževanje odraslih, ki smo ga razvili in vpeljali v Sloveniji v okviru projekta ISIO.

V času od 22. do 26. junija 2002 smo mag. Tanja Vilič Klenovšek in Andreja Dobrovoljc z Andragoškega centra ter Metka Rečnik, koordinatorica projekta EBIS za Slovenijo, obiskale Romunijo. Študijska pot je bila namenjena obisku krajev, kjer se bosta razvili in delovali dve lokalni svetovalni središči za izobraževanje odraslih, ter razgovorom s člani projektne skupine in drugimi sodelujočimi v projektu. Pogovori so tekli med drugim tudi o možnostih za sistemsko umestitev svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih v Romuniji v državne in druge razvojne dokumente.

Najprej smo obiskali Regionalni center za izobraževanje odraslih v kraju Bocsa, kjer so se razgovoru s člani projektne skupine ter drugimi sodelujočimi v projektu pridružili tudi predstavniki lokalnih institucij (podžupan občine Bocse, direktor Urada za evropsko integracijo, predstavnik ustanove združenja učiteljev, Ministrstva za kulturo in predstavniki območnega Zavoda za zaposlovanje). Sledil je obisk drugega Regionalnega centra za izobraževanje odraslih v kraju Targu – Jiu (območje Gorj). Srečali smo se s predstavniki različnih ustanov v lokalnem okolju, ki bodo pri projektu sodelovali oz. bodo sestavni del

¹ Koordinator projekta je Mednarodni inštitut Zveze nemških ljudskih univerz – IIZ/DVV, Bonn.

lokalne svetovalne mreže (prefekt območja Gorj, predstavnik Inšpektorata za šolstvo, predstavnik Zavod za zaposlovanje, mestne knjižnice, univerze idr.).

Med pogovori smo se seznanili z značilnostmi in potrebami izobraževanja odraslih v obeh lokalnih okoljih, z razvojnimi načrti in različnimi projekti za razvoj človeških virov (zanimivo je, da Romunija že prejema sredstva iz projektov Evropske unije) ter ob tem umestili razvoj svetovanja v izobraževanje odraslih.

Del študijske poti je bil namenjen tudi obisku romunskega sedeža biroja IIZ/DVV v Bukarešti, kjer smo se srečali z vodjo, Mariano Matache, ter s predstavnico Ministrstva za kulturo, Mario Feczko, in direktorico Nacionalne agencije za poklicne standarde, Ano Eleno Costin. Spregovorili smo o možnostih sistemske umestitve svetovalne dejavnosti v zakonske predpise in državne dokumente² ter o možnostih nadaljnjega razvoja in financiranja svetovalnih središč za izobraževanje odraslih v Romuniji.

V letu 2002 bomo v skupnem delu pri projektu EBIS-ISIO namenili posebno pozornost predvsem analizi, razvoju in pripravi sistemskih in drugih podlag za razvoj informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih v Romuniji (in Jugoslaviji). Že oblikovane projektne skupine za posamezno državo bodo v letu 2003 za svoja okolja:

- razvile lastni model organiziranosti informativno-svetovalne dejavnosti za izobraževanje odraslih (lokalna svetovalna središča ter lokalne svetovalne mreže),
- vzpostavile pogoje za začetek delovanja lokalnih svetovalnih središč,
- začele z delovanjem lokalnih svetovalnih središč za izobraževanje odraslih.

Več informacij o projektu EBIS in sodelujočih državah lahko najdete tudi na skupni spletni strani: www.inebis.com.

Andreja Dobrovoljc in mag. Tanja Vilič Klenovšek, ACS

---

² V Romuniji so tik pred sprejetjem novega Zakona o izobraževanju odraslih.

UTRINKI IZ SVETA

Projekt Gruntvig 1

Pravica do učenja - predstavitev enoletnega dela

Vse partnerske ustanove v projektu **Pravica do učenja**¹ (Ljudska univerza Jesenice in Ljudska univerza Velenje iz Slovenije, BFI Steiermark Graz iz Avstrije, Scarabeus Livorno in L.U.E.T.E.C. Neapelj iz Italije, Edinburgh's Telford College iz Velike Britanije, Fundatia H v Centru Logistic Tactic Bukarešta iz Romunije in Pučko otvoreno učilište Koprivnica iz Hrvaške) delujejo na področju izobraževanja odraslih. Pri svojem delu se srečujejo z velikim in naraščajočim številom odraslih, ki pripadajo ciljni skupini projekta, to je odraslih z največ 10 leti šolanja, ki imajo slabo razvite veščine pisanja, branja, računanja in socialne komunikacije.

Glavni cilj projekta je pomagati tej populaciji pri premagovanju posledic situacije, v kateri so se znašli. Ta cilj bomo dosegli z dviganjem njihove zavesti o osnovnih človekovih pravicah in izobraževanjem kot medijem za razvoj njihovih osnovnih veščin.

Analiza trenutnega stanja in potreb na področju izobraževanja za pridobivanje osnovnih veščin

V prvem letu projekta je bila v vseh državah, iz katerih prihajajo partnerske ustanove, opravljena analiza trenutnega stanja in potreb na področju izobraževanja za pridobivanje osnovnih veščin in izobraževanja o osnovnih človekovih pravicah. Analizo smo opravili z metodo polstrukturiranega intervjuja. Vsaka partnerska ustanova je intervjuvala deset predavateljev in deset organizatorjev izobraževanja odraslih. V prvem delu intervjuja smo jih prosili, da nam opišejo značilnosti ciljne skupine; v drugem delu so nam predstavili andragoške metodične in didaktične pristope in materiale, ki jih uporabljajo pri svojem delu; v zadnjem delu pa smo se pogovarjali o obstoječem izobraževanju o osnovnih človekovih pravicah, o metodično didaktičnih pristopih ter materialih, ki jih za tovrstno izobraževanje uporabljajo v njihovih državah.

¹ Več informacij o projektu lahko dobite na spletnih straneh: <http://right-to-learn.com>.

Rezultati analize

Karakteristike ciljne skupine

Predavatelji in organizatorji izobraževanja odraslih so poudarili povezanost nizkega socialno-ekonomskega položaja pripadnikov ciljne skupine z njihovimi slabimi izkušnjami v šoli. Ljudje s slabo razvitimi osnovnimi veščinami so pogosto dolgotrajno nezaposleni in nekvalificirani. Med njimi je več žensk kot moških, prihajajo pa v glavnem iz urbanih okolij. Pomemben je tudi podatek, da veliko teh ljudi pripada manjšinskim kulturam ter da zlorabljajo droge in alkohol.

Andragoško metodični in didaktični pristopi in materiali, ki jih uporabljajo pri učenju osnovnih veščin

Metodično didaktični pristopi in materiali, ki jih vprašani uporabljajo, na splošno niso ustrezni, ker niso prilagojeni sposobnostim pripadnikov ciljne skupine in niso usmerjeni k zadovoljevanju njihovih resničnih potreb. Predavatelji in organizatorji menijo, da bi metodično didaktični pristopi in materiali za učenje osnovnih veščin morali poudarjati predvsem pomen samozaupanja, osebnega razvoja, prilagodljivosti in sposobnosti reševanja problemov odraslih, kar bi povečalo njihovo učinkovitost pri delu s ciljno skupino.

Izobraževanje o osnovnih človekovih pravicah

V tem delu analize so bili podatki, ki smo jih dobili, zelo različni. Nekatere države izobraževanja o osnovnih človekovih pravicah kot samostojne oblike sploh ne poznajo, iz nekaterih pa poročajo o izkušnjah s tega področja. Vsi vprašani so prepričani, da je tovrstno izobraževanje več kot potrebno. Izpostavili so potrebo po ustreznih metodah in didaktičnih instrumentih za uspešno izobraževanje odraslih na področju osnovnih človekovih pravic.

Zaključek

Analiza intervjujev v vseh sodelujočih državah je jasno pokazala, da predavatelji in organizatorji izobraževanja odraslih potrebujejo nove andragoške metodične in didaktične instrumente za razvijanje osnovnih veščin odraslih. Glavni cilj projekta **Pravica do učenja** - razvoj osnovnih veščin pri odraslih z uporabo izobraževanja o osnovnih človekovih pravicah kot medija - so vprašani označili kot inovativen in ustrezen v izobraževanju odraslih.

Podatki opravljene analize predstavljajo podlago za naše delo v drugem letu projekta, ko bomo skupaj s partnerji razvijali nove andragoške metodične in didaktične instrumente za razvijanje osnovnih veščin (pisanja, branja, računanja in socialne komunikacije) pri odraslih.

Maja Radinovič Hajdič, Ljudska univerza Jesenice

KOTIČEK JE VAŠ

Kako se je širila dejavnost v našem okolju?

Tri leta študijskih krožkov v Novem mestu

V Razvojno izobraževalnem centru Novo mesto smo začeli z uvajanjem študijskih krožkov spomladi 1999. Odločili smo se za pilotski projekt, v katerem smo želeli dejavnost krožkov predstaviti v našem okolju in za to obliko učenja navdušiti ljudi.

Za začetek smo se odločili, da ponudimo pet različnih vsebin – slikanje na svilo, pomoč otrokom pri učenju in reševanju težav, mladostnik in težave odraščanja, pogovor v angleščini in andragoški pogovori. Krožke so vodile usposobljene mentorice v sodelovanju s strokovnimi sodelavci. Na povabila v medijih, osebna vabila mentoric, strokovnih sodelavk in zaposlenih v RIC-u se je odzvalo 31 odraslih, večina žensk. Srečevali so se od marca do junija. Na novost smo jih navajali po korakih – v ospredju so bili izobraževalni cilji in, seveda, dogovor za delo v vseh pogledih (od vsebine do časa in oblike). Akcijske cilje smo članom predstavili kot posebnost dejavnosti, njihovo načrtovanje in uresničevanje pa smo napovedali za jesen. Ko smo ob koncu povprašali udeležence o njihovi vlogi pri delu krožka, so poudarili, da so mentorice upoštevale njihove predloge pri oblikovanju programa in vsebine dela, da kombinirajo več metod dela, da se je v krožku razvilo medsebojno spoštovanje in zaupanje, vzdušje v krožkih pa jim je omogočalo, da so brez zadržkov povedali svoje mnenje in občutke glede vsebine, načina dela in drug o drugem. Zapisali so mnogo pohval in dali tudi kar nekaj predlogov za jesen. Tudi za nas v RIC-u je bila izkušnja spodbudna, tako da smo načrtovali dejavnost za jesen in se odločili tudi za prijavo na razpis takratnega Ministrstva za šolstvo in šport za sofinanciranje.

V izobraževalni sezoni 1999/2000 smo s pomočjo sredstev Ministrstva, Mestne občine Novo mesto, prispevkov članov in z lastnimi sredstvi izpeljali osem študijskih krožkov: Šola za starše, Vaje pomlajevanja in samozdravljenja v treh skupinah, Bralna kultura, Oblikujmo skupaj, Oblikovanje iz gline ter Tea time ali konverzacija v angleščini.

V vse krožke je bilo vključenih 115 dejavnih udeležencev. Zanimive in v našem okolju odmevne akcije so bile: odprta vrata s predstavitevijo krožka, razstave, družinska srečanja, zloženke, delavnice slikanja za otroke, priprava in izpeljava različnih prireditev idr.

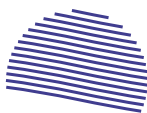
Ob zaključku sezone smo se veselili skupaj z mentoricama in člani krožkov Bralna kultura in Šola za starše, saj sta bila na predlog ACS med nagrajenimi krožki. Nagrado, ki jo je prispeval RIC, smo mentoricama izročili na srečanju članov v okviru TVU 2000. Skupen sklep članov je bil, da se mora tradicija krožkarstva nadaljevati in širiti z novimi vsebinami.

V sezoni 2000/2001 smo zaradi manjšega obsega sofinanciranja dejavnosti izpeljali pet študijskih krožkov (Oblikujmo skupaj, Oblikujmo iz gline, Vaje pomlajevanja in samozdravljenja ter dva ŠK Beremo z Manco Košir), v katerih je delovalo 67 krožkaric.

V izobraževalni sezoni 2001/2002 smo izvajali že deset študijskih krožkov, v katere je bilo vključenih 142 članov in članic. Nastajali so na dva načina – najprej kot odziv na ponujene teme, ki smo jih predstavili v medijih, in v okviru ponudbe Univerze za tretje življenjsko obdobje, nato kot prvi organizirani predlogi bodočih članov. Tako smo zaradi velikega zanimanja izvajali kar tri študijske krožke vaj pomlajevanja in samozdravljenja, dve skupini sta oblikovali iz gline, dve skupini sta se odločili za akvarelno slikanje, en krožek si je prizadeval za ohranjanje vitalnosti v zrelih letih, v drugem so članice oblikovale iz različnih materialov, posebno vlogo pa ima še vedno študijski krožek Beremo z Manco Košir, predvsem po zaslugi prizadevne mentorice in zagnanih članic. Čeprav so vsi krožki delali izredno dobro in so dosegli zastavljene izobraževalne in akcijske cilje, moramo posebej pohvaliti naše bralke, saj so na različne načine (literarni večer, srečanja z različnimi ustvarjalci, priprava in izpeljava prireditev, branje za druge - občane, ki so v Domu starejših občanov ipd.) širile ljubezen do knjig in spreminjale naše bralne navade.

Kot organizatorji se zavedamo odgovornosti, ki jo prevzamemo, ko neko dejavnost uvedemo v okolje. V naslednji izobraževalni sezoni bomo zadovoljni, če nam bo uspelo obdržati vse krožke, za katere je interes med občani, in dodati še kakšnega z novo vsebino.

Meta Gašperšič, RIC Novo mesto

Študijski krožki

Prvi krožek, ki ga je obiskal minister But

Študijski krožek Sopota je pod okriljem Zavoda za gozdove, KE Radeče in Andragoškega centra Slovenije v začetku leta 2002 pričel delovati na občinski tromeji Zagorja, Litije in Radeč v dolini Sopot.

Kljub starostni razliki – med najmlajšim in najstarejšim članom je kar 56 let – nas povezuje veselje do zbiranja, prijetno druženje in prijateljevanje ter, nenazadnje, radovednost in veselje do učenja. Nenehno skušamo s skupnim dogovarjanjem usklajeno dosegati tako akcijske kot izobraževalne cilje.

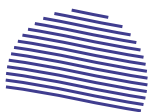
Skupaj smo se odlično pripravili na našo prvo javno predstavitev, ki je bila ob osrednji prireditvi tedna gozdov na Dolah pri Litiji. Prikazali smo ročno predelavo ovčje dlake v volno in volnene izdelke. Ponosno smo sedele ob novem lesenem kolovratu, ki nam ga je izdelal skorajšnji rojak, mojster Filip Čop. Ob naši stojnici nas je obiskal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Franc But.

Vsi člani krožka smo bili zadovoljni z našim dosedanjim delom, zato smo nadaljevali z njim tudi med počitnicami. Ker pa kolovrati in predice do dolgih zimskih večerov “sedejo v kot”, smo se lotili drugih opravil. Pri tajnici krožka, Erni Dolinšek, in možu Ludviku smo ročno, s srpi, poželi manjšo ječmenovo njivo. Moški so nam pripravili srpe, me pa smo z veseljem poskusile, kako odrežejo. Mlajši smo tako spoznavali, kako so včasih “pridelali” kruh.

Da pa je bilo vse skupaj še bolj zabavno, smo se že med žetvijo predali taktom frajtonarce, ki nas je spremljala tudi na likofu (zaključku).

Vsako srečanje zaključimo na domu članic oz. članov krožka, kjer nam pripravijo pravo domačo gostijo. Tu se dogovarjamo o prihodnjih poteh krožka. Skupaj se poveselimo ob pripovedavanju zgodb in prigod iz preteklosti; če pa se nam pridruži harmonikaš, radi zapojemo in zaplešemo.

Tatjana Potrpin, Sopota

Šola čustvene inteligence

Predstavitev programa

Sokrat je nekoč davno zapisal: *“Neraziskano življenje ni vredno življenja.”* Tudi danes je ta misel še kako aktualna. Vse več ljudi raziskuje življenje skozi spoznavanje mnogih njegovih bolj ali manj skritih vsebin. In kaj raziskujemo, spoznavamo, se učimo ter vgrajujemo v svoje življenje ustvarjalci in udeleženci Šole čustvene inteligence? V enem stavku bi lahko povzeli, da je rdeča nit našega raziskovanja in s tem vsebine šole *spoznavanje sebe ter izgradnja ustreznega odnosa do sebe, do drugih ljudi in do življenja okrog nas.*

Zakaj Šola čustvene inteligence?

Zavedamo se, da se časi, ko smo pridobivali predvsem znanje, s katerim smo si lahko izboljšali materialne pogoje svojega življenja, umikajo novim prepoznavanjem in zlasti novim vprašanjem. Eno od pogostih spoznanj, ki kar trka na zavest mnogih ljudi, je prepoznanje, *da vsak človek lahko spreminja in izgrajuje samo sebe*. Vprašanje, ki se nam ob tem poraja, pa je: *“Kako naj to storim?”*

Tudi zato smo učitelji Šole čustvene inteligence pred dobrim desetletjem pričeli ustvarjati vsebino programa, namenjenega osebnemu samorazvoju, ki udeležence sistematično vodi od spoznanja do izkušnje v skladu s potrebami in vedoželjnostjo vsakega posameznika.

Kako poteka Šola čustvene inteligence?

Vsebina Šole je široka in razvejana, zato smo jo oblikovali *v štiri celovite vsebinske sklope*, poimenovane semestri; vsak od njih pa traja štiri mesece. Semestri se zaporedno vsebinsko nadgrajujejo in sestavljajo *dvoletni program šole*. Vpisujemo v vsak semester posebej, tako da se lahko vsakdo sproti odloča o nadaljevanju. Srečanja potekajo *enkrat na teden po tri pedagoške ure*, kar omogoča sistematično spoznavanje novih znanj in veščin ter njihovo integracijo v vsakodnevno življenje.

Četudi je v našem imenu beseda ‘šola’, pa naj vas to ne zmede. Vzdušje, ki vlada med udeleženci in učitelji, je prijateljsko in zaupno, saj ga gradimo skupaj in z veseljem. Metode dela in raziskovanja so različne: *kratka in zanimiva predavanja, praktične vaje in medsebojni pogovori*, ki so dragocena delitev osebnih izkušenj in spoznanj. Izkušnje mnogih so pokazale, da takšen način dela omogoča učinkovit in kakovosten osebni razvoj, saj spodbuja sistematično in kontinuirano delo na sebi.

Vsebina programa

Predstavljamo vam vsebino prvega semestra skozi naslove nekaterih srečanj:

- Globinska sprostitiv – metoda za temeljito telesno in duševno sproščanje;
- Vpliv neizraženih čustev na telo;
- Komunikacija - srce odnosa: kaj je, kako poteka, vrste komuniciranja;
- Nesporazumi v komunikaciji in kako jih preprečiti;
- Razmejevanje odgovornosti in postavljanje mej v medsebojnih odnosih;
- Čustvene manipulacije;

- Smisel in cilj dialoga;
- Kako sporočati;
- Srčna pozornost - most do sočloveka.

V drugem, tretjem in četrtem semestru se posvetimo še: čustvom, potrebam in željam, medsebojnim odnosom, odločanju, vlogam, samopodobi in samospoštovanju...

Tisto, kar je vsem semestrom skupno, je prebujanje in izražanje najgloblje človekove etike, imenovane tudi *srčna inteligenca*. Prav ta je velika opora pri mnogih vprašanih in odločitvah v življenju ter pomaga pri varnem 'plavanju' v nenehno spreminjajočem se toku življenja.

Kdo smo?

Šola čustvene inteligence je avtorsko delo sodelavcev CDK - Zavoda za izobraževanje in vzgojo. Program smo razvili na podlagi preučevanja sodobnih dognanj s področja psihologije, andragogike in psihosomatike. Zlasti pa smo izhajali iz lastnih spoznanj in večletnih izkušenj pri praktičnem poučevanju na številnih tečajih in delavnicah po vsej Sloveniji. Avtorji in izvajalci programa smo zelo pisana družčina: profesor, socialni delavec, psiholog, pravnik, gimnazijski maturant, krajski arhitekt. Imamo univerzitetno, visoko, višjo ali srednjo formalno izobrazbo. Tisto, kar nas še posebej povezuje, je dolgoletna skrb za svoj osebni in duhovni razvoj ter za obogatitev medsebojnih odnosov.

Povabilo

Učitelji Šole čustvene inteligence želimo z vami podeliti svoja spoznanja, vam stati ob strani in vas spodbujati na poti umetnosti življenja. Želimo si, da bi se skupaj učili medsebojne delitve mnenj in izkušenj, žalosti in veselja, saj je v tovrstnem sprejemanju in dajanju skrit ključ do sreče.

V septembru bomo odprli 'šolska vrata' v naslednji krajih: *Ljubljana, Postojna, Novo mesto, Krško, Maribor, Celje, Ptuj, Koper, Nova Gorica, Sežana*. Vabimo vas na predstavitvena predavanja, kjer se boste z našim delom in vsebino Šole še bolj natanko seznanili ter nas tudi osebno srečali.

Informacije o Šoli je mogoče dobiti po telefonu: 01 4339 303 (od ponedeljka do četrтка med 10. in 14. uro), na e-naslovu: info@cdk.si in na spletni strani: www.cdk.si/sci. Pišete pa nam lahko na naslov: CDK - Zavod za izobraževanje in vzgojo, Ruska 13, Ljubljana.

Boštjan Trtnik, CDK - Zavod za izobraževanje in vzgojo

NOVA KNJIGA

Napovedujemo priročnik

Še dobro, da smo si tako različni

V projektu **Moja kultura je drugačna od tvoje**, ki smo ga podrobneje predstavili v lanski avgustovski številki, smo partnerji¹ uspešno zaključili drugo leto dela. Kot smo v lanskem letu obljubili, je na podlagi rezultatov opravljene analize stanja in potreb na področju kulturne različnosti nastal priročnik z naslovom **Še dobro, da smo si tako različni**.

Priročnik ima šest vsebinskih sklopov, in sicer:

- **Kdo je tujec?**

Avtorica Špela Veselič predstavi definicije pojmov, kot so: strpnost, ksenofobija, rasizem, kultura, multikulturalnost ipd., in jih poveže z vsebino priročnika.

- **Skupaj živimo, vendar smo različni**

Drugo poglavje so oblikovali učitelji in predavatelji ter učenci in slušatelji partnerskih ustanov. Na prijeten, berljiv in mogoče tudi malce šaljav način so predstavljeni: Slovenci, Muslimani v Sloveniji, Ortodoksni v Sloveniji, Italijani s Sicilije, Španci, Portugalci v Španiji, Romi v Španiji in Arabci v Španiji.

- **Še dobro, da smo tako različni! Pa poskusimo skupaj!**

Avtorji so učitelji in predavatelji partnerskih ustanov. V njem lahko najdete 16 različnih učnih dejavnosti, ki so namenjene spoznavanju drugačnosti in premagovanju ksenofobije. Dejavnosti so zasnovane tako, da so pri vsaki navedeni: starostna skupina, ki ji je dejavnost namenjena, cilji, pripomočki in čas, ki ga za izpeljavo potrebujemo, izvedbeni koraki, način preverjanja doseženega in priporočilo učitelju oz. predavatelju.

- **Starši so naši partnerji**

Avtorica Doroteja Lešnik Mugnaioni predstavlja dejavnosti, ki jih lahko izpeljemo v okviru roditeljskih sestankov in srečanj, katerih namen je spoznavanje drugih kultur in premagovanje ksenofobije.

---

¹ Koordinator projekta je Ljudska univerza Jesenice, partnerske institucije pa so: Ljudska univerza Velenje iz Slovenije, C.P. Nuestra Senora de Belen, C.P. Las Matillas in C.P. Padre Mariana iz Španije, Scuola Media Statale d Asaro iz Italije in Bordesley Green Girls School iz Anglije.

- **Skupaj živimo v multikulturni skupnosti**

V tem poglavju so predstavljeni predlogi dejavnosti, ki jih lahko izvajamo v skupnosti, v kateri skupaj živijo pripadniki različnih kultur (občina ali krajevna skupnost).

- **Reševanje problemov**

V zadnjem vsebinskem sklopu bodo učitelji in predavatelji našli smernice za reševanje konfliktov, ki jih povzroča kulturna nestrpnost v naših šolah.

Priročnik, ki ga je uredila Justina Erčulj, bo opremljen s fotografijami in risbami. Izšel bo v mesecu septembru 2002 v broširani izdaji. V okviru sredstev, ki so nam na voljo, se bomo kar najbolj potrudili, da bo čim več izobraževalnih ustanov knjižico prejelo brezplačno.

Ponosni smo še na eno posebnost tega priročnika: izšel bo v vseh jezikih sodelujočih držav, torej v angleškem, italijanskem, španskem in slovenskem. Vse jezikovne variante bodo združene v eni sami publikaciji, s čimer želimo še bolj poudariti pomen in prednost različnosti.

Angleška verzija priročnika bo v septembru na voljo tudi na spletni strani projekta:

<http://www.my-culture-is-different.com>.

Menim, da je vsebina priročnika pravi odgovor na v analizi izražene potrebe učiteljev, obenem pa upam, da ga bodo učitelji in predavatelji lahko uspešno uporabili pri svojem delu v razredu.

Maja Radinovič Hajdič, Ljudska univerza Jesenice

OBVESTILO

Andragoško društvo Slovenije

Skupščina društva bo ponovno jeseni

Člani Andragoškega društva Slovenije smo se po posvetu društva 24. maja 2002 sestali na skupščini. Zaradi premajhne udeležbe dnevnega reda nismo izpeljali v celoti. Prisotne člane smo zgolj informirali o delovanju društva in osnutku načrta dela v prihodnje. Zaradi nesklepčnosti nismo potrdili poročil in sprejemali sklepov. Ta naloga nas čaka v jeseni, ko bomo skupščino ponovno sklicali. O točnem datumu bomo člane obvestili v Noviškah in na spletni strani ADS: www.andragosko-drustvo.si.

Ana-Marija Pušnik, ADS

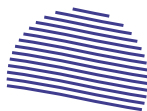

POSVETI, KONFERENCE

WITASI 2002

IFIP Workshop on Internet Technologies, Applications, and Societal Impact
Wroclaw, Poljska, 10. do 11. oktober 2002

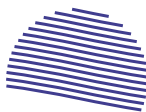
Informacije o delavnici je mogoče dobiti po telefonu: +48 71 320 3328 ali +48 71 3212 6226, po faksu: +48 71 320 3884, na e-naslovu: witasi2002@ists.pwr.wroc.pl in na spletni strani: <http://www.ists.pwr.wroc.pl/witasi/>.

EUCEN Conference

e-Learning, Co-operative Learning & Co. - New Solutions to Old Challenges?
Dunaj, Avstrija, 17. do 19. oktober 2002

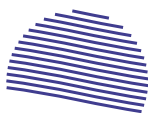
Informacije o konferenci je mogoče dobiti na spletni strani:
<http://www.ai.tuwien.ac.at/eucen>.

Informacijska družba - IS'2002

Vzgoja in izobraževanje v informacijski družbi
Ljubljana, Slovenija, 18. oktober 2002

Informacije o konferenci je mogoče dobiti pri Mojci Bernik po telefonu: 04 237 4236, na e-naslovu: mojca.bernik@fov.uni-mb.si in na spletni strani: <http://lopes1.fov.uni-mb.si/is2002/CallForPapersIS2002.htm/>.

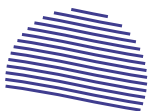
ARIADNE 2nd Annual Conference

International TICE 2002 e-LearningConference

Lyon, Francija, 13. do 15. november 2002

Informacije o konferencah, ki letos sovpadata, je mogoče dobiti na spletni strani:

<http://www.ariadne-eu.org>.

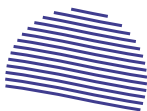
AACIS 10th Annual Conference

Independent Learning – Branding the Educational Frontier

Reno, Nevada, ZDA, 14. do 16. november 2002

Informacije o konferenci je mogoče dobiti na spletni strani:

<http://www.aacis.org>.

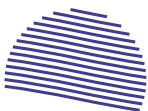
Izobraževalni management

Upravljanje in poslovanje znanja

Ljubljana, Slovenija, 21. do 22. november 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh:

<http://www.gvizobrazevanje.si/Seminarji/215-0.asp>.

ICCE 2002

International Conference on Computers in Education

Auckland, Nova Zelandija, 3. do 6. december 2002

Informacije o konferenci najdete na spletnih straneh:

<http://icce2002.massey.ac.nz>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure. Vabljeni!

Bodenhamer, Bob G.; Hall, Michael L.: *The user's manual for the brain : the complete manual for neuro-linguistic programming practitioner certification.* Carmarthen : Crown House Publishing, 1999. 397 str.

Študijski krožki : letno poročilo : 2000-2001 / Nevenka Bogataj, Vilma Malečkar. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2001. 48 str.

Bogdanović, Sava; Matković, Jasenka; Šojlev, Duško: *Razvojni model pučkog otvorenog učilišta* : studija. Zagreb : Hrvatska zajednica pučkih otvorenih učilišta, 2001. 63 str. Priloga: Program

Bowell, Tracy; Kemp, Gary: *Critical thinking* : a concise guide. London ; New York : Routledge, 2002. 275 str.

Carlton, Shiela: *Life, the universe and almost everything* : the value of adults learning in science : a policy discussion paper. Leicester : NIACE, 2001. 64 str.

Cervero, Ronald M.; Wilson, Arthur L.: *Power in practice* : adult education and the struggle for knowledge and power in society. San Francisco : Jossey-Bass, 2001. 303 str. (The Jossey-Bass higher and adult education series)

Communication from the Commission : making a European area of lifelong learning a reality. Brussels : Commission of the European Communities, 2001. 40 str. (COM(2001) 678 final). Dostopno tudi na <http://europa.eu.int/comm/education/life/>

Confintea follow-up report to the General Conference of Unesco. Hamburg : Unesco Institute for Education, 1999. 83 str.

The Dakar framework for action : [education for all : meeting our collective commitments] / [editor Ulrika Pepler Barry]. Paris : Unesco, cop. 2000. 77 str. Na ov.: World Education Forum, Dakar, Senegal, 26-28 April 2000

Dilts, Robert; Hallbom, Tim; Smith, Suzi: Beliefs : pathways to health and well-being. Portland : Metamorphous Press, 1990. 216 str.

Dilts, Robert B.: Changing belief systems with NLP. Capitola : Meta Publications, 1990. 221 str.

Dilts, Robert B.: Modeling with NLP. Capitola : Meta Publications, 1998. 292 str.

Dilts, Robert B.: Skills for the future : managing creativity and innovation. Capitola : Meta Publications, 1993. 432 str.

Dilts, Robert B.: Sleight of mouth : the magic of conversational belief change. Capitola : Meta Publications, 1999. 330 str.

Dilts, Robert B.: Strategies of genius : Aristotle, Sherlock Holmes, Walt Disney, Wolfgang Amadeus Mozart. Capitola : Meta Publications, 1994. 320 str.

Dilts, Robert B.; Epstein, Todd; Dilts, Robert W.: Tools for dreamers : strategies for creativity and the structure of innovation. Capitola : Meta Publications, 1991. 396 str.

Dilts, Robert B.; McDonald, Robert: Tools of the spirit : pathways to the realization of universal innocence. Capitola : Meta Publications, 1997. 287 str.

Dilts, Robert B.: Visionary leadership skills : creating a world to which people want to belong. Capitola : Meta Publications, 1996. 275 str.

The education crisis? / editor Craig Donnellan. Cambridge : Independence, 2001. 44 str. (Issues ; vol. 35)

Fifty major thinkers on education : from Confucius to Dewey / edited by Joy A. Palmer. London ; New York : Routledge, 2001. 254 str. (Routledge key guides)

Fifty modern thinkers on education : from Piaget to present / edited by Joy A. Palmer. London ; New York : Routledge, 2001. 290 str. (Routledge key guides)

Fiske, Edward: Final report / [principal author Edward B. Fiske : editor Ulrika Peppler Barry]. Paris : Unesco, 2000. 83 str. Na ov.: World Education Forum, Dakar, Senegal, 26-28 April 2000

Fryer, R.H.: Creating learning cultures : second report of the National Advisory Group for Continuing Education and Lifelong Learning. National Advisory Group for the Continuing Education and Lifelong Learning, 1998. 37 str. Dostopno tudi na: <http://www.lifelonglearning.co.uk/nagcell2/down.htm>

Geržina, Suzana, Vranješ, Petra; Cek, Mojca: Modernisation of vocational education and training in Slovenia 2000 : national report, Slovenia . Ljubljana : National VET Observatory Slovenia, Centre of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training, 2001. 104 str. Izv. nasl.: Poklicno in strokovno izobraževanje v Sloveniji 2000

Geržina, Suzana, Vranješ, Petra; Cek, Mojca: Poklicno in strokovno izobraževanje v Sloveniji 2000. Ljubljana : Nacionalni observatorij Slovenije za poklicno izobraževanje in usposabljanje, 2001. 86 str.

Global community of adult education through information and documentation : creating an adult learning documentation and information network (ALADIN) : expert/steering committee seminar, Hamburg, 29-31 October 1998 : report and action plan / edited by Ursula Giere. Hamburg : Unesco Institute for Education, 1998. 52 str. loč. pag.

Greger, Norbert F.B.; Przybylska, Ewa: Adult education in Poland. Bonn : The Institute for International Cooperation of the German Adult Education Association, IIZ/DVV, 2001. 86 str. (International perspectives in adult education ; 17)

Handbook of early literacy research / edited by Susan B. Neuman, David K. Dickinson. New York ; London : The Guilford Press, 2001. 494 str.

Hinton, Perry R.: Statistics explained : a guide for social science students. Reprinted. London ; New York : Routledge, 2001 (©1995). 322 str.

ICT@Europe.edu : information and communication technology in European education systems. Brussels : Eurydice, 2001. 186 str.

Intergenerational programmes : public policy and research implications : an international perspective /editors Alan Hatton-Yeo, Toshio Ohsako. Stoke on Trent : The Beth Johnson Foundation ; Hamburg : Unesco Institute for Education, UIE, 1999. 64 str.

International handbook of lifelong learning / edited by David Aspin ... (et al.). Dordrecht ; Boston ; London : Kluwer Academic Publishers, 2001. 2 zv., 820 str. (Kluwer international handbooks of education ; vol. 6)

Izbrana poglavja iz andragogike religije : kateheza odraslih / Emilio Alberich ... [et al.] ; [pripredil France Škrabl]. Ljubljana : Salve, 2001. 222 str. (Katehetska knjižnica ; št. 27)
Prevod in priredba del: Adulti e catechesi ; La catechesi degli adulti

James, Tad; Shephard, David: Presenting magicaly : transforming your stage presence with NLP. Carmarthen : Crown House Publishing, 2001. 244 str.

Knaflič, Livija; Mirčeva, Jasmina; Možina; Ester: Temeljno znanje in spretnosti mladih, brezposelnih in staršev šolskih otrok : raziskovalno poročilo. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2001. 127 str.

Krajnc, Ana: Evalvacija stališč o stanju in politiki izobraževanja odraslih v Sloveniji : Eurodelphi projekt 1994-1995 : raziskovalno poročilo / voditeljica raziskave Ana Krajnc; raziskovalni sodelavci: Sabina Jelenc, Nives Ličen, Nena Mijoč. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Katedra za andragogiko, 1996. 55 str. (Izobraževanje odraslih kot dejavnik razvoja Slovenije : raziskovalni projekt)

LaFasto, Frank; Larson, Carl: When teams work best : 6,000 team members and leaders tell what it takes to succeed. Thousand Oaks ; London ; New Delhi : Sage, 2001. 221 str.

Learning gender justice through women's discourses : report of theme IV / edited by Carolyn Medel-Añonuevo. Hamburg : Unesco Institute for Education, 1999. 93 str.

Lederer, Debra; Hall, Michael: Instant relaxation : how to reduce stress at work, at home and in your daily life. Carmarthen : Crown House Publishing, 1999. 112 str.

Ljubić, Zlatko; Tihi, Vinko: Pravilnik o uvjetima i načinu izvođenja i stjecanja srednješkolskog obrazovanja odraslih : autorski pročišćeni tekst s objašnjenjima i prilogima. Zagreb : Hrvatska zajednica narodnih i otvorenih sveučilišta, 1997. 56 str.

Makarovič, Jan: Logika dela : zgodovina in prihodnost / Jan Makarovič. Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, 1993. 171 str. (Znanstvena knjižnica / Fakulteta za družbene vede ; 7)

Managing knowledge : an essential reader / edited by Stephen Little, Paul Quintas and Tim Ray. London ; Thousand Oaks ; New Delhi : Sage, 2002. 395 str.

McNeill, Patrick: Research methods. 2nd ed., reprinted London ; New York : Routledge, 2001 (©1985, 1990). 150 str. (Society Now)

Measuring lifelong learning : 14th CEIES seminar, Parma, 25 and 26 June 2001. The European Advisory Committee on Statistical Information in the Economic and Social Spheres, 2001. Mapa z 20 prispevki. Dostopno tudi na <http://forum.europa.eu.int/Public/irc/dsis/ceies/library>

Medel-Añonuevo, Carolyn: Practicing lifelong learning in Asia in the 21st century. Hamburg : Unesco Institute for Education, UIE, 2001. 21 str.

Mediated learning experience in teaching and counseling : proceedings of the international conferences "Models of teacher training" and "Educational advancement for youth at risk" / copy editing and translating by Esther Toledano Boreda. Jerusalem : The International Center for the Enhancement of Learning Potential, ICELP, 2001. 146 str.

Mehrotra, Chandra Mohan; Hollister, David C.; McGahey, Lawrence: Distance learning : principles for effective design, delivery, and evaluation. Thousand Oaks ; London ; New Delhi : Sage, 2001. 242 str.

Müller, Werner; Wiegmann, Susanne: Netradicionalne metode u obrazovanju odraslih. Zagreb : Hrvatska zajednica pučkih otvorenih učilišta, 2001. 98 str.

Pastuović, Nikola: Edukologija : integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja. Zagreb : Znamen, 1999. 600 str.

Pathways to democracy / edited by Kari Kinnunen, Stellan Hansson and Timo Sorvoja. Socrates, 1999. 149 str. parents and volunteers. London ; New York : Continuum, 2001. 245 str.

Peter Monetti, ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

Pr pripravljamo

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

14. - 20.10.2002

Na vprašanja odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani

<http://tvu.acs.si/razprava>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2001/2002

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2001/2002

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

